

Finansdepartementet
103 33 STOCKHOLM

LOs yttrande över Remiss angående Bibehållet reseavdrag med vissa förstärkningar för arbetsresor med bil

Sammanfattning av LOs synpunkter

- Dagens modell för reseavdrag gynnar höginkomsttagare på ett orimligt sätt. Det missgynnar kollektivtrafik, vilket har negativa konsekvenser för klimat och miljö. Dessutom är det behäftat med ett stort skattefel. LO menar att det föreligger starka argument för att göra om systemet.
- LO tycker att det är mycket negativt att regeringen nu föreslår att det gamla systemet bibehålls utan att ge några förslag på hur systemet kan förbättras för att hantera problematiken som beskrivs ovan.
- Promemorians konsekvensanalys är bristfällig och ger inte en tillfredställande bild av de alternativa lösningar som finns. LO vill understryka vikten av korrekta och rättvisande konsekvensanalyser för möjligheten att på ett meningsfullt sätt besvara remisser.
- LO anser att det är orimligt att regeringen – speciellt i ett läge där hög inflation innebär att många låg- och medelinkomsthushåll har svårt att få ekonomin att gå ihop – väljer att gå fram med ett förslag som så tydligt främst gynnar personer med så pass hög inkomst att de betalar statlig inkomstskatt.
- Om regeringen väljer att gå vidare med förslaget att behålla det gamla reseavdragssystemet anser LO att det är rimligt att det görs en justering av avdragsbeloppen enligt förslag i promemorian.
- LO saknar förslag om justering av det schablonbelopp som får dras av för kostnader för resor med egen bil i tjänsten samt för drivmedel vid resor med förmånsbil.

Stora problem med dagens reseavdrag

Som LO tidigare framfört i våra remissvar på SOU 2019:36, Fi2021/03460 samt Fi2022/01470 anser vi att dagens modell för reseavdrag är problematisk på flera sätt.

Systemet gynnar på ett orimligt sätt höginkomsttagare då reseavdraget minskar den inkomst som ska beskattas. Detta är en utformning som är

gynnsam för de grupper som betalar högre marginalskatt. Samtidigt är kostnaden för resan lika stor oavsett marginalskattesats. Hade reseavdraget varit utformat som en skattereduktion så hade detta problem inte uppkommit.

Vidare missgynnar dagens reseavdrag den som åker kollektivtrafik då avdraget sker utifrån faktiska kostnader i stället för ett schablonavdrag. Detta har negativa miljö- och klimatkonsekvenser. LO anser att det behövs ett system som uppmuntrar till användning av kollektivtrafik där det är möjligt, utan att straffa den som måste använda bil för att ta sig till arbetet.

Dagens reseavdrag är även behäftat med ett mycket stort skattefel. Beräkningar från Skatteverket indikerar att mer än 30 procent av utgifterna är felaktiga. Det sammantagna skattefelet uppgår till 1,57 miljarder kronor årligen (av ett skattemässigt avdragsvärde på 5,4 miljarder kronor årligen).^[1]

LO menar att det föreligger starka argument för att göra om systemet. Ett omfattande och flerårigt utredningsarbete har pågått för att hitta en alternativ utformning. I våras beslutade också riksdagen om ett nytt skatterättsligt regelverk för skattelättnad för arbetsresor. LO tycker att det är mycket negativt att regeringen nu föreslår att det gamla systemet bibehålls utan att ge några förslag på hur systemet kan förbättras för att hantera problematiken som beskrivs ovan.

Bristfällig konsekvensanalys försvårar bedömningen av förslaget

I föreliggande promemoria (Fi2022/02813) görs genomgående jämförelser mellan regeringens förslag om bibehållet och förstärkt reseavdrag och det av riksdagen beslutade nya systemet för skattelättnad för arbetsresor. I samband med att riksdagen beslutade om det nya systemet riktades dock också tre tillkännagivanden till regeringen (vilket inte nämns i föreliggande promemoria). Regeringen uppmanades att återkomma med förslag om:

- en höjning av den övre avståndsgåränsen för arbetsresor
- höjd kilometersats
- höjd milersättning för resor i tjänsten.

Den förra regeringen har tagit fram ett förslag (Fi2022/01470) i linje med dessa tillkännagivanden som innebär en utökad skattelättnad för arbetsresor inom ramen för det nya systemet samt justerade avdrag för tjänsteresor och hemresor. Detta förslag har också remissbehandlats.

LO anser att det är en brist att jämförelserna i promemorians konsekvensanalys inte görs mellan förslaget i föreliggande promemoria och förslaget i promemorian Fi2022/01470. Denna bristfälliga konsekvensanalys gör regeringens förslag onödigt svårbedömt. LO vill understryka vikten av

korrekta och rättvisande konsekvensanalyser för möjligheten att på ett meningsfullt sätt besvara remisser.

Alternativa lösningar diskuteras inte

Det är särskilt underligt att avsnitt ”6.1 Syfte och alternativa lösningar” överhuvudtaget inte nämner några alternativ till utformning av skattelättnaden för arbetsresor när alternativa lösningar uppenbarligen finns.

I stället för att helt dra tillbaka det nya regelverket hade Regeringen kunnat föreslå justerade nivåer och avståndsgränser inom ramen för den nya modellen som riksdagen beslutade om i våras. Som påpekades ovan har alltså den förra regeringen redan tagit fram ett förslag (som också remissbehandlats) på höjning av nivåerna i systemet som ger en större skattelättnad per mil och en höjd övre avståndsgräns (Fi2022/01470). Den nya regeringen hade kunnat välja att gå vidare med denna förstärkning av modellen. Detta är den mest uppenbara alternativa lösningen till att helt dra tillbaka det nya regelverket. Alternativt hade man kunnat göra egna justeringar av nivåer och avståndsgränser inom ramen för det nya skatterättsliga regelverket.

Ett annat mer begränsat alternativ som skulle lösa vissa (om än inte alla) av de problem som dagens reseavdrag är förknippat med vore att helt enkelt ersätta dagens avdrag med en skattereduktion. Detta skulle ge skattelättnaden en rimligare fördelningsprofil. LO har i våra tidigare remissvar föreslagit detta som en temporär lösning.^[2]

Flera negativa konsekvenser av regeringens förslag

De som främst gynnas av regeringens förslag i föreliggande promemoria är bilpendlande höginkomsttagare. När förslaget jämförs med det faktiska alternativ som finns på bordet – förra regeringens förslag om utökad skattelättnad inom ramen för det nya systemet (Fi2022/01470) – framkommer detta tydligt.

För en normalinkomsttagare boende utanför storstad som pendlar 6 mil enkel väg med bil innebär regeringens förslag exempelvis 127 kr mer i skattelättnad i månaden jämfört med förslaget i Fi2022/01470. För en höginkomsttagare boende utanför storstad som pendlar lika långt innebär det däremot 993kr mer i månaden. Som beskrivs i promemorians konsekvensanalys är också en stor grupp löntagare, som pendlar med kollektivtrafik, förlorare på regeringens förslag om bibehållet reseavdrag.

LO anser att det är orimligt att regeringen – speciellt i ett läge där hög inflation innebär att många låg- och medelinkomsthushåll har svårt att få ekonomin att gå ihop – väljer att gå fram med ett förslag som så tydligt

främst gynnar personer med så pass hög inkomst att de betalar statlig inkomstskatt.

En återgång till ett reseavdrag enligt tidigare utformning bedöms vidare, enligt promemorians konsekvensanalys, också innebära ökade utsläpp av växthusgaser och ökad miljöpåverkan från arbetsresor. LO ser allvarligt på detta, givet behovet att minska utsläppen från vägtrafik.

Angående justering av avdragsbeloppen

Promemorian innehåller två delförslag. Dels förslaget att den nya modellen med avståndsbaserad skattereduktion inte ska införas. Dels ett förslag om att avdragsbeloppen i (det bibehållna) reseavdraget ska justeras. Om regeringen väljer att gå vidare med sitt förslag att inte införa den nya modellen, utan i stället behålla det gamla reseavdraget, anser LO att det är rimligt att det görs en justering av avdragsbeloppen enligt förslag i promemorian. Som framkommer i promemorian är det belopp som får dras av för kostnader för arbetsresor med egen bil i dag för lågt för att täcka den genomsnittliga kostnad som avdraget är avsett att täcka. Senast beloppet höjdes var också 2008. LO anser att dessa belopp bör ses över och justeras med jämna mellanrum.

Schablonbeloppet för resor med egen bil i tjänsten behöver justeras

Promemorian Fi2022/01470 inkluderade förutom förslag om utökad skattelättnad inom ramen för det nya regelverket också förslag om justerade avdrag för tjänsteresor och hemresor. I denna promemoria saknas motsvarande förslag om justering av det schablonbelopp som får dras av för kostnader för resor med egen bil i tjänsten samt för drivmedel vid resor med förmånsbil. LO anser att dessa belopp bör justeras i enlighet med förslaget i Fi2022/01470. Det vore underligt om schablonbeloppen som gäller vid avdrag för utgifter för resor med egen bil eller förmånsbil i tjänsten halkade efter avdraget för arbetsresor.

^[1] Se Skatteverket (2019) *Avdrag för resor till och från arbetet. En uppföljning av skatteförelagningen* [Skattefelet: Avdrag för resor till och från arbete \(skatteverket.se\)](https://www.skatteverket.se/meddelanden/skattefelet-avdrag-for-resor-till-och-fran-arbete-20190627)

^[2] LO har i våra tidigare remissvar lyft att vi helst skulle sett att en ny modell för skattelättnad för arbetsresor var en del av en större sammanhållen skattereform för ett rättvisare och mer jämlikhetsskapande skattesystem. Tills en sådan skattereform blir verklighet har vi förordat denna temporära lösning.

Med vänlig hälsning
Landsorganisationen i Sverige

Susanna Gideonsson

Anna Almqvist
Handläggare